

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 21.08.2024

Vår ref.: 202301456-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Kvelde mikrokraftverk og Lille Muse mikrokraftverk er vurdert ikke konsesjonspliktige - Larvik kommune i Vestfold fylke

Vi viser til melding av 18.01.2023 om Kvelde mikrokraftverk og melding av 30.01.2023 om Lille Muse mikrokraftverk, samt vår befaring 08.11.2023. NVE har gjort en vurdering av konsesjonsplikt for tiltakene etter vannressursloven. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVEs vedtak

NVE vedtar at Kvelde mikrokraftverk og Lille Muse mikrokraftverk ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Dette vedtaket er gyldig i fem år.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Forutsetninger for vedtaket

- Tiltakene skal gjennomføres i samsvar med framlagte planer.
- Selv om tiltakene ikke er konsesjonspliktige, må dere planlegge og utføre tiltakene slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser i vassdraget.
- Det skal slippes minstevannføring minst tilsvarende alminnelig lavvannføring, oppgitt i meldingen til **4,0 l/s** fra Musevannet og ned til Lille Muse, og **5,0 l/s** fra Lille Muse og ned til Kvelde. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det skal etableres et arrangement for minstevannføring.

Hva må du gjøre videre?

- Dette vedtaket er ikke en tillatelse til bygging. Dere må ta kontakt med andre myndigheter for å få de **nødvendige tillatelser**. Aktuelle myndigheter kan være:
 - **Kommunen** for avklaring etter plan og bygningsloven
 - **Statsforvalteren** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (anadrom strekning og vassdrag med krepser) og eventuell søknad om dispensasjon fra kravet om kantvegetasjon i vannressursloven § 11.
 - **Fylkeskommunen** for avklaring etter kulturminneloven.

Listen er ikke uttømmende.

- Avklar forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt av tiltakene. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.
- Dersom dere endrer planene for tiltakene bør de sendes til NVE for ny vurdering.
- Fyll ut skjema for klassifisering av dam/trykkør og send til NVE for vedtak om konsekvensklasse etter damsikkerhetsforskriften. Arbeidet med tekniske planer bør ikke starte før NVE har gjort vedtak om konsekvensklasse. For dam og rør i klasse 4, 3, 2 eller 1 er det krav til at anlegget må prosjekteres av NVE-godkjent rådgiver og i samsvar med damsikkerhetsforskriften.
- Ta kontakt med lokal områdekonsesjonær for å avklare om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå.
- Hvis kraftverket har en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se «Årsrundskriv for særavgifter» på www.skatteetaten.no.
- Når kraftverket er satt i drift skal dere melde det inn via Altinn på <https://www.altinn.no/> (Melding om idriftsettelse nye vannkraftverk eller opprustings- og utvidelsestiltak i eksisterende kraftverk, NVE-0018).

Orientering om tiltakene

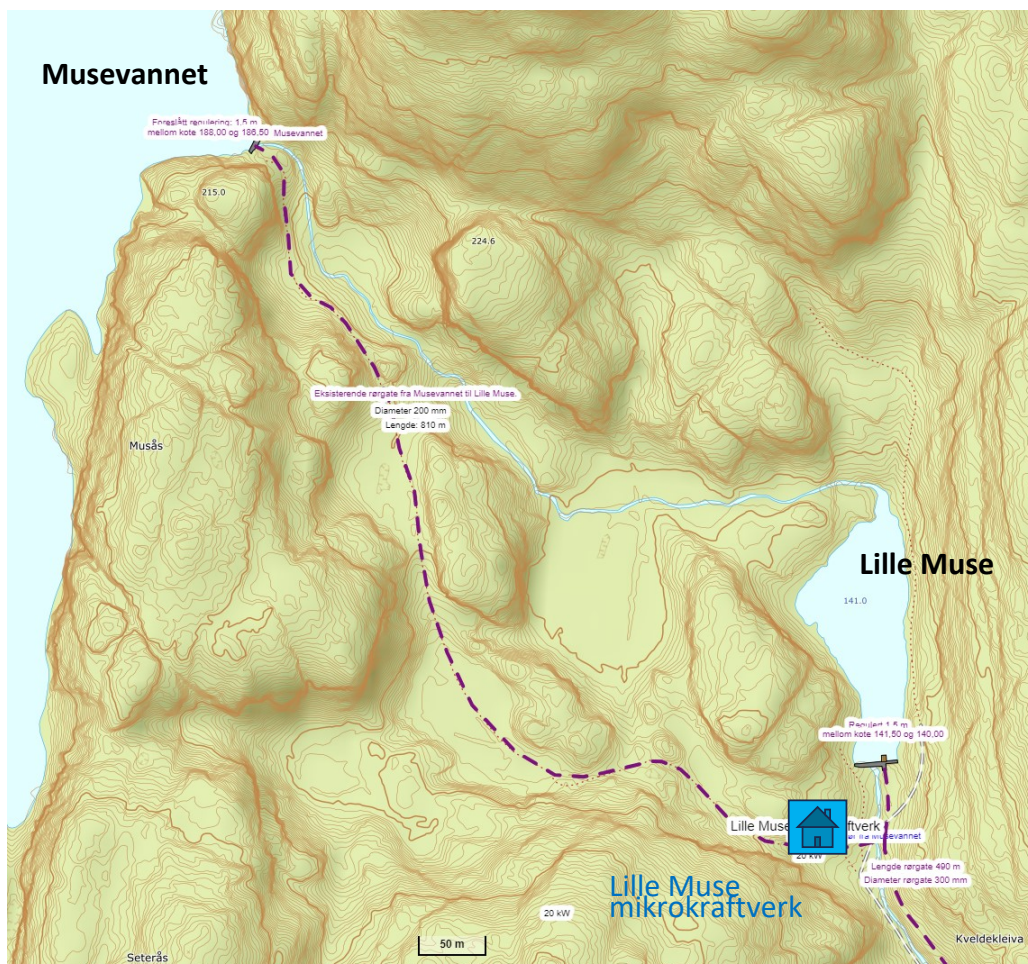
Grunneierne Sverre Øyen og Bjarne Kvelle Bergan har bedt om vurdering av konsesjonsplikt for å bygge to kraftverk, Lille Muse mikrokraftverk og Kvelde mikrokraftverk, i elva Gylna på Kvelde. Kvelde ligger ca. 19 km nord for Larvik. Gylna er et sidevassdrag til det nasjonale laksevassdraget Numedalslågen (Lågen). Kraftverkene er tenkt plassert omtrent 500 meter fra hverandre. Tiltakene sees i sammenheng og blir behandlet samtidig i dette vedtaket.

Musevannet og Lille Muse ble opprinnelig demmet opp med tørrmurer for magasinering av drikkevann til Larvik kommune. I 2004 overtok grunneierne drift og vedlikehold av disse demningene.

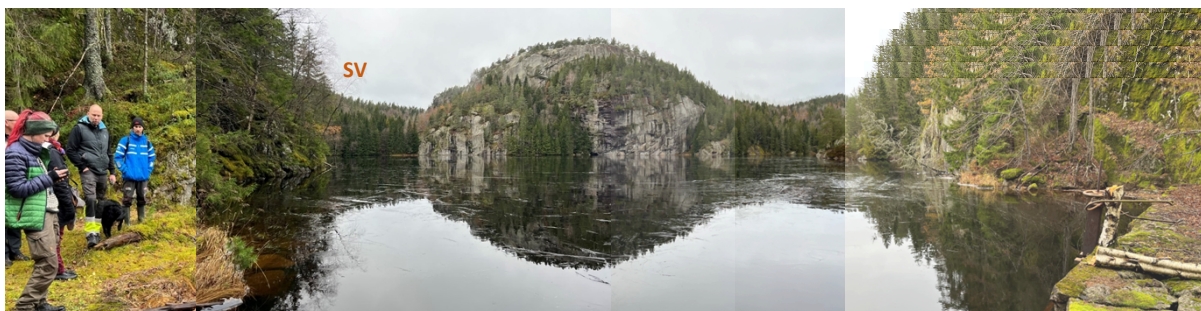

Lille Muse

Det er planlagt 2 meter regulering av Musevannet. En elvestrekning på 690 meter vil bli fraført vann. Fallhøyden er omtrent 50 meter. Planlagt største driftsvannføring er 57 l/s og minstevannføring 4,0 l/s. Med en installert effekt på 20 kW vil kraftverket produsere ca. 96 000 kWh per år. Se figur 1 og 2.

Figur 1: Kartet viser plassering av rørgate fra Musevannet og ned til ønsket kraftverk ved Lille Muse.

Figur 2: "Panoramabilde" av Musevannet.

Kvelde

I dammen Lille Muse er det også planlagt 2 meter regulering av vannstanden. Fra Lille Muse og ned til Kvelde kraftverk er det 96 høydemeter og en elvestrekning på ca. 550 m blir fraført vann. Minstevannføringen vil være på 5,0 l/s. Kraftverket er planlagt med største driftsvannføring på 110 l/s, og i tillegg vil utløpet fra Lille Muse mikrokraftverk tilkobles rørgaten ned til Kvelde. Se figur 3. Kvelde kraftverk planlegger installert effekt på 60 kW som ifølge meldingen vil gi årlig produksjon på 303 000 kWh.

Figur 3: Kartet viser rørgatens plassering fra Lille Muse og ned til Kvelde kraftstasjon. Utløpet fra Lille Muse mikrokraftverk tilkobles vannveien som går ned til Kvelde. Tilkoblingen skjer rett nedstrøms Lille Muse.

Figur 4: Bildet til venstre viser elven Gylna under befaringen 8. november 2023. Bildet er tatt på strekningen mellom Lille Muse og Kvelde kraftverk. Bildet til høyre viser dam Lille Muse.

Hoveddata			
TILSIG		Lille Muse kraftverk	Kvelde kraftverk
Nedbørfelt	km ²	1,43	1,93
Middelvannføring	l/s	35,32	47,1
Alminnelig lavvannføring	l/s	1,8	2,3
Planlagt minstevannføring	l/s	4,0	5,0
KRAFTVERK			
Inntak	moh	185,7	139
Avløp	moh	ca. 136	43
Lengde på berørt elvestrekning	m	690	550
Brutto fallhøyde	m	50	96
Slukeevne, maks	l/s	57	110
Slukeevne, min	l/s	20	25
Installert effekt, maks	kW	20	60
MAGASIN			
HRV	moh	187,7	141,0
LRV	moh	185,7	139,0
Magasinvolum	mill. m ³	0,265	0,0073
PRODUKSJON			
Produksjon, årlig middel	kWh	96 000	303 000

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen er sendt **Larvik kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune** og **Statsforvalteren i Vestfold og Telemark** på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Larvik kommune uttalte den **28.08.2024**:

«Plantstatus:

Området som Gylna ligger er i kommuneplanens arealdel avsatt til LNF-formål. Omfattes ikke av noen vedtatt reguleringsplan.

Naturmangfold:

Ikke noe som vil bli berørt av betydning. Musevannet grenser til et naturreservat. Ingen naturtyper som ligger helt inntil Gylna. Laks i Lågen, kan være forekomst av anadrom fisk?

Friluftsliv:

Er noen turstier i nærområde – Musekollen. Har ingen betydning for friluftsliv.

Vannforvaltning:

Vann-nett: dårlig økologisk tilstand, <https://vannnett.no/portal/#/waterbody/015-457-R>.

Fra tiltaksprogram VO Numedalslågen:

I nedre deler av Gylna er det stor sannsynlighet for at anadrom fisk gyter. En eventuell regulering må derfor ta høyde for påvirkningen av gyte og oppvekstområder for anadrom fisk.»

Vestfold og Telemark fylkeskommune uttalte følgende den **14.08.2023**:

«Fra Vann-Nett kommer det frem at både Gylna og deler av Numedalslågen ikke oppnår miljømålene satt i den regionale vannforvarlingsplanen for Vestfold og Telemark. For begge vannforekomstene er det vurdert å være risiko for at miljømålene ikke nåes med mindre nye tiltak for å bedre tilstanden implementeres. I 2020 gjennomførte Numedalslågen vannområde elfiske for å sjekke tilstanden for fisk i Gylna. Undersøkelsen viste at det var ørret og lakseproduksjon i elven og at det var høyest tetthet av fisk i øvre del av Gylna, nær de planlagte tiltakene.

Vestfold og Telemark fylkeskommune ber derfor om at tiltakene knyttet til Kvelde mikrokraftverk, Lille Muse mikrokraftverk og reguleringene av Lille Muse og Musevannet vurderes samlet. Ved vurderinger knyttet til vannforskriftens § 12 forventer vi at mulig innvirkning på måloppnåelsen i Numedalslågen, samt nødvendige avbøtende tiltak også inkluderes i arbeidet.

Vi vil og legge til at det i de ulike dokumentene i sakene presenteres noe ulike tall for planlagt minstevannføring.»

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark uttalte følgende den **14.08.2023**:

«I sørvestre del av Musevann ned mot Svartangveien er det et skogvernområde; Kvelderønningen NR (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2020-06-23-1330>). Grensen til skogvernområdet går i vannkanten og selve vannet er ikke en del av verneområdet. Tiltaket innebærer at vannstanden i Musevannet må tas ned med 1 m i forhold til dages vannstand, for å komme innenfor bruddkonsekvensklasse 0. Siden vannet har vært regulert tidligere, og selve vannet ligger utenfor skogvernområdet, vurderer vi at denne endringen ikke vil ha vesentlig betydning for verneområdet.

*Det er som søknaden beskriver i tabellen på s. 11 arter i området som det er verd å ta vare på. Det er viktig at man er oppmerksom på disse under inngrepet og i størst mulig grad skåner dem. I tillegg til informasjon fra databasene vet vi at hekkende musvåk er vanlig i området, vepsevåk (NT, *Pernis apivorus* - Rødlista 2021 - Artsdatabanken) og vintererle og bøksanger (LC) finnes også i det aktuelle området. Musvåk hekker flere steder i liene, mens vepsevåk hekker ett sted i moden skog SØ for Musevannet (observert der med flygedyktig unge både i 2021 og 2022). Vintererle hekker i bekkedraget nede i Kveldekleiva, og trolig flere steder langs bekkene i området. Vi kjenner ikke til fossefall i dette området, men den kan ikke utelukkes. Hvis det er fossefall her bør utbygging bli pålagt å sette ut hekkedasser for den som et vilkår for å få en eventuell konsesjon.*

I forbindelse med årsrapportering for vannområde Numedalslågen ble det i 2020 gjennomført el-fiske i Gylna. På tilgjengelig anadrom strekning var det mye ørretunger og på en av stasjonene var det like mye laks som ørret. Det har ikke vært kjent tidligere at Gylna er et viktig oppvekstområde for laks og ørret.

Laks (NT) er en art av nasjonal interesse og Numedalslågen er et nasjonalt laksevassdrag. Det er derfor viktig at dette tas hensyn til når NVE vurderer konsesjonsplikt. I en eventuell konsesjonsbehandling bør en sette vilkår som kan redusere ulempene for lakseyngel nedstrøms kraftverket.

Generell kommentar til søknaden

Søknaden er uklar om hvor store inngrepene i naturen vil bli. Vi forstår det sånn at det kan benyttes eksisterende rør fra Musevannet og ned til påkobling på kote 142 og at det derfor ikke er behov for å legge nye rør langs bekken. Det er imidlertid uklart om det må bygges ny vei helt opp til Musevannet eller om det er en eksisterende vei der. Vi oppfordrer NVE til å innhente alle opplysninger om tiltakets omfang før vurderingen av konsesjonsplikt blir gjort.

Konklusjon

På bakgrunn av den informasjonen vi har om naturverdier i området anbefaler Statsforvalteren at tiltaket anses som konsesjonspliktig.»

Dette er NVEs vurdering av tiltakene

En konsesjonspliktvrurdering er en enkel forhåndsvurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Hydrologi

Musevannet har et nedbørfelt på 1,43 km² og en middelvannføring på 35,32 l/s. Alminnelig lavvannføring i Gylna fra Musevannet og ned til Lille Muse er av tiltakshaver satt til 1,8 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er 4,0 l/s.

Lille Muse har et nedbørsfelt på 1,93 km² og en middelvannføring på 47,1 l/s ved det planlagte inntaket. Alminnelig lavvannføring i Gylna fra Lille Muse og ned til Kvelde er 2,3 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA. Planlagt minstevannføring er 5,0 l/s.

Dette er i samsvar med vannressursloven § 10, som setter krav om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elva. Det er planlagt 2 meter regulering av vannstanden i Musevannet og i Lille Muse.

Vannforskriften

Vann-nett viser at vannforekomsten Gyl nabekken (015-457-R) har økologisk tilstand «dårlig». Fylkeskommunen skriver i sin uttalelse at de forventer at også måloppnåelse i Numedalslågen blir tatt hensyn til når tiltaket vurderes.

Vannforskriften setter miljømål som skal sikre mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannressursene våre. I høringsuttalelsene kommer det frem at kommunen og fylkeskommunen er bekymret for vannkvaliteten som er påvist i Gylna, og at miljømål som er satt for elven ikke vil nås. Etter NVEs vurdering skyldes påvirkningen på vannforekomsten landbruksarealer lenger nede i vannforekomsten og det er foreslått en rekke tiltak for å imøtekomme dette. Etter NVEs vurdering vil fraføring av vann og reguleringen ikke i nevneverdig grad påvirke vannføringen nedstrøms kraftverkene.

Nasjonalt laksevassdrag

Det er opprettet et beskyttelsesregime for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder for å sikre villaksen en særlig beskyttelse. Regimet skal sikre at det ikke gjennomføres nye tiltak som kan være til nevneverdig skade for laksen. Det kan likevel åpnes for nye tiltak og aktiviteter dersom disse ikke medfører økt risiko for de laksebestandene som skal beskyttes. For ny vannkraft kan tiltak gjennomføres så lenge ikke endring av vannføring, vanntemperatur, vannkvalitet eller vandringsforhold er av nevneverdig betydning for laksen.

Elven Gylna er et sidevassdrag til Lågen som er del av det nasjonale laksevassdraget Numedalslågen. Søk i Naturbase den 06.06.2024 viser ikke at elven Gylna er gyte- eller oppvekstområde for anadrom fisk. I mottatte høringsbrev skriver derimot både kommunen, fylkeskommunen og statsforvalter at Gylna er et viktig gyte- og oppvekstområde for anadrom fisk. Det vises også til el-fiske utført i forbindelse med *Årsrapporten for Numedalslågen vannområdet Grønn dal* fra 2020, hvor det ble påvist både laks og ørret i Gylna.

Befaring av området ble holdt 08.11.2023, der fiskeforvalter fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark var til stede. Under befaringen ble vi oppmerksom på at stigningen i terrenget fra Kvelde og opp mot Lille Muse blir et naturlig oppgangshinder for fisk. Dersom Kvelde mikrokraftverk plasseres på kote 43, som beskrevet i melding, vil ca. 20 meter med mulig fiskevandringstrekkning forsvinne. På denne strekningen er steinene større, og strekningen er derfor ingen god gyteplass. Lenger ned i Gylna er det flere gode gyteplasser. Det er i meldingen beskrevet at det skal installeres omløpsventil i Kvelde mikrokraftverk. En omløpsventil kan forhindre stranding av fisk dersom det blir brå stans i kraftverket. Utbygger skriver i søknaden at en automatisk styrt ventil åpnes umiddelbart ved stopp i kraftverket. 80 % av vannføringen kraftstasjonen hadde før stans vil da slippes ut. Ventilen stenges deretter sakte og lineært ned i løpet av 45 minutter til 1 time.

NVE kan ut fra at forholdene på stedet og at Kvelde kraftverk skal etableres med omløpsventil, ikke se at kraftverkene på Kvelde vil ha nevneverdig betydning for anadrom fisk i Gylna eller ha negative virkninger for Lågen som nasjonalt laksevassdrag.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Det er ikke utarbeidet rapport om biologisk mangfold i forbindelse med planene om kraftverkene på Kvelde, men søk i Artskart og Naturbase er nyttige verktøy for å innhente informasjon.

I tillegg til anadrom fisk er det også registrert ål (EN) i vassdraget. Det er beskrevet i meldingen at det skal installeres 30 graders skråstilte fiske- og ålevennlige inntaksrister. Inntaksristene skal ha en lysåpning mellom stavene på maksimalt 15 mm, og grinden skal være så stor at vannhastigheten over/mellom grinden ikke overstiger 0,5 m/s. Inntaksrister vil hindre ål og annen fisk i å komme inn i inntaket, og i tillegg vil helningen på risten/grinden lede ålen bort fra inntaket og heller over toppen av dammen.

Av dyr viser søk i Artskart 06.06.2024 at det er registrert blant annet gaupe (EN) og bever (LC) i området. I høringsbrevet lister Statsforvalteren opp en rekke fuglearter som holder til i nærområdet, som musevåk (LC), vepsevåk (NT), vintererle (LC) og bøksanger (LC). De planlagte kraftverkene vil ikke føre til nevneverdig skade for noe av de registrerte artene.

Artskart viser også at tresortene ask (EN) og alm (EN), som er sterkt truet, og sårbar barlind (VU) er registrert i området. Videre viser søk i Naturbase den 06.06.2024 rik edellauvskog i nærområdet. Ingen av disse artene eller naturtypen vil bli direkte berørt av tiltakene.

Statsforvalteren informerer i høringsbrevet om at området sørvest for Musevannet er skogvernomsråde, men trekker også frem at regulering av vannet ikke vil ha større betydning, da vannet har vært regulert tidligere. Ved befaring ble det også tydelig at store deler av Musevannet grenser til fjell, og at det kun er begrensede områder som vil bli berørt av reguleringen. Se figur 2.

NVE vil presisere at i en konsesjonspliktavurdering vurderer vi bare vannuttaket, reguleringen og fysiske inngrep direkte i tilknytning til vassdraget. Rørgata er normalt sett ikke en del av denne vurderingen.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, søk i databaser og egne erfaringer vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å vurdere konsesjonsplikt, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til saken sin karakter og sjanse for skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap kan vi ikke se at det planlagte tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket vil etter NVE sitt syn ikke komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5.

Landskap og friluftsliv

I det aktuelle området renner Gylna fra Musevannet og ned til Lille Muse, gjennom en elvedal med tett løvskog og videre ned til Kvelde. Elven er lite synlig, og det er ikke turstier knyttet til elven. Det går en eldre traktorvei opp til både Lille Muse og Musevannet. Denne ble brukt da vannene fungerte som reservedrikkevann for kommunen, samt til tømmerhogst. Det er lite friluftsliv i området. Noen hytter ligger på en kolle nord for Lille Muse, men ingen stier går fra hyttene og ned til planområdet.

En 2 meter regulering av vannstanden i Musevannet vil ha liten betydning for landskapet da store områder langs vannet grenser mot fjell. Ved Lille Muse har vannkanten slakere helning og en 2 meters regulering av vannstanden vil føre til at områder langs kanten kan tørrelegges. Siden vannet har vært regulert tidligere, vil ikke dette være en ny påvirkning for allmenne interesser i området.

Om mulig skal eksisterende rør (tidligere drikkevannsforsyning) fra Musevannet og ned til Lille Muse mikrokraftverk nyttes i kraftverket. Nye rør skal legges i samme trasé fra Lille Muse og ned til Kvelde mikrokraftverk. Rørgatene ligger med avstand fra elven, slik at eventuelle inngrep ikke vil berøre kantsonene. Naturinngrepene blir dermed begrenset og hovedsakelig knyttet til eksisterende rørgate og langs den eldre traktorveien/anleggsveien. Det vil også bli noen inngrep rundt selve demningene da disse skal restaureres.

Kulturminner

Databasen Kulturminnesøk viser registrering av «Kvellesetra» rett nedstrøms Lille Muse. Alderen på bygningene er uvisst, og det er ikke bestemt om stedet skal vernes eller ei. Før en eventuell utbygging av prosjektet må ev. virkninger for kulturminner avklares. Etter NVEs vurdering kan dette gjøres ved behandling av tiltakene etter plan- og bygningsloven.

Oppsummering og konklusjon

Sverre Øyen og Bjarne Kvelle Bergan ønsker å bygge to mikrokraftverk på Kvelde i Larvik kommune. De vil nytte fallet fra Musevannet på kote 189 og ned til Kvelde på kote 43. Lille Muse mikrokraftverk er planlagt plassert ved Lille Muse, og Kvelde mikrokraftverk ovenfor Kvelde Gård. Lille Muse kraftverk har planlagt slukeevne på 57 l/s og minstevannføringen som slippes forbi inntaket vil være 4 l/s. Det er planlagt å regulere vannstanden i Musevannet med 2 meter.

Kvelde mikrokraftverk vil nytte 96 høydemeter fra Lille Muse og ned til Kvelde. Største slukeevne er oppgitt til 110 l/s, og i tillegg vil avløpet fra Lille Muse mikrokraftverk tilkobles rørgaten. Minstevannføringen forbi inntaket vil være 5 l/s. Det er planlagt å regulere vannstanden i Lille Muse med 2 meter.

Elva Gylna er et sidevassdrag i Numedalslågen som er et nasjonalt laksevassdrag. El-fiske utført i 2020 viser at elven er et viktig gyte- og oppvekstområde for anadrom fisk. Det er også ål i vassdraget. Tiltakshaver vil installere åle- og fiskevennlige inntaksrister, og Kvelde kraftverk etableres med omløpsventil. Omløpsventil vil forhindre stranding av fisk ved kraftverkstans. NVE mener at disse tiltakene er en forutsetning for at kraftverkene kan bygges uten konsesjon.

Terrenget fra Kvelde og opp mot Lille Muse er bratt og et naturlig vandringshinder for fisk. Ved plassering av Kvelde mikrokraftverk på kote 43, som angitt i meldingen, vil omtrent 20 meter med leveområde for anadrom fisk gå tapt. Området består hovedsakelig av større stein og er lite egnet som gyteplass.

Det er verken turstier eller tilrettelagt for friluftsliv i planområdet. Gylna fører anadrom fisk, men store høydeforskjeller i vassdraget utgjør naturlige oppgangshindre for fisken. Det er registrert ål (EN) i vassdraget, og det er planlagt å etablere ålevennlige inntaksrister samt omløpsventil i Kvelde kraftverk. Både Musevannet og Lille Muse har være regulert for drikkevann tidligere, og ny regulering av vannene til vannkraft vil ikke føre til nevneverdig ny skade eller ulempe for området.

NVE mener derfor at bygging av mikrokraftverk på Kvelde og ved Lille Muse ikke fører til slike ulemper for allmenne interesser at de trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Sverre Øyen

Bjarne Kvelle Bergan

Kopimottakerliste:

SIRAM AS - ROLF AMUNDSEN

LARVIK KOMMUNE

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMAR

Vestfold fylkeskommune

1.1. Mulighet til å klage

Vedtaket kan påklages. Se informasjon om retten til å klage på siste side.

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.